

Wi Carl then Nijonde medh Gudz nådhe, Sweriges, Göthes, Wendes ... At ändoch wij ifrå then tijdh thenne ...

SOT // Utbrutna ligg. fol. extra stort format / Kungl. förordningar / Exemplar A

Tillkomstår 1609
Digitaliserad år 2016

Så Carl then Tjionde medh Gudz nådhe/ Sweriges/ Götthes/ Wendes/ Finnars/ Carelers/ Cappers i Norlanden/ the Carjaners/ och Esthers i Liffand &c. Konung.

Göre wetherligt/ Ut ändoch wij ifrå then tijdh thenne Feigde emellan Swerige och Påländ först begyntes/ hafwe oss på thet högste winlagt och beflüctet/ Såsom och alle Christelige och loflige medhel föreslagit och bruket/ at thet hadhe mått komma til förlütning och eenigheet thenne begge Konungerüter Swerige och Påländ emellan. Och hafwe wij samt Sweriges Riktes Råd och Ständer/ icke allenast medh wære skrifwelser ther om besökt Konungen i Påländ/ och thet Polenste Rådhet och Ständer/ vthan wij hafwe och bidit fremmande Konungar/ Chur och Furstar vthan Riktes/ wære förwanter/ Swäger och godhe wänner/ at the sigh vthi saken laggia wille: Såsom och nw vthi thette åhr förskicket wære Sendebudh til Liffand/ som wore/ the Edle/ Wålborne/ Wålördige och Höghlärde/ Her Magnus Brahe/ Grefwe til Wisingsborgh och Friherre til Riddholm och Arholmen/ Sweriges Riktes Råd och Marst/ Her Nils Bielke Friherre til Salestadh/ Sweriges Riktes Råd/ Mester Peder Kenicius Biscop i Strengnäs/ Mester Lars Paulinus Biscop i Schara/ Otto Mörner Stådhållare på Åbol och Philip Skeding Stådhållare på Narfwen/ hwilke ther vthi någre weter hafwe legat och förwäntat/ at the medh the Påler skulle komma til handels. Men thet hafwer alt varit förgåwes. Ty the Påler hafwe sigh vthi ingen handel medh them welet inlåte/ ey heller någhre loflige Fridzmedhel wedhertaga/ vthan wære Sendebudh hafwe mått medh oförrättadhe saker dragha tilbake igen. Hwar före/ medhan man icke kan komma medh them til fridh/ vthan som the medh theres Konung hafwe thette krügh vthi oträngde mål först begynt/ så äre the nw så höghfärdige blefne/ efter the någhre gånger vthi marken/ meere igenom förådherij och wære eignes blödighet/ än theres mandom hafwe haft lycka/ at the nw tänckie krüget wårdare til at fulfölia/ Gudh gifwe hwadh Fridzmedhel man och tilbüder: Ther före så måste wij tagha Gudh til hielp/ hwilken wij wisseligen wette/ at han oss büstænd görandes warder/ bådhe för wår rättferdige saak skull/ såsom och efter wij alle Christelige medhel hafwe föreslagit/ och see til på hwadh sätt wij kunne göra wære Siender mootstånd/ och off moot theres wåldsamme tilnödningar försware. Och ändoch på sidst håldne Riktdagh vthi Wörköping/ war bewiliet een wiß hielp vthi Penningar til at vthföra krüget medh moot the Påler/ Nembligen/ at hwar fullsetten Skatte och Cronebonde skulle vthgöra om åhret Tree Dale/ och hwar Frållsbonde Tjue Marck/ hwilken hielp och Underfäterne alt sedhan mestbedels vthgjordt hafwe/ ther före wij them nådheligen betacke/ Och förthenskul icke horde/ at man them om någhon ytterligare hielp skulle anmoda/ för än the på en almenneligh Riktdagh hadhe ther til bewiliet. Doch lütwål/ althenstund wij medh wårt elskelige Riktes Råd/ som här hoos oss på thenne tijdh hafwe tilstådes varit/ hafwe tagit saken i betänckande/ och besinne/ at til at underhålla Riktsens Befästningar och Krügsfolck medh/ wil än ytermere hielp behöfwes: Och ther man skulle vthskrifwa en almenneligh Riktdagh/ och kalla Riktsens Ständer til hope/ då wille thet falla förlängsampt/ och ware Underfäterne än wårdare til tunge/ medh them som samme Riktdagh besökta skulle: Ther före så hafwe wij medh wårt elskelige Riktes Råd för goot anseedt/ at een ringe hielp måtte laggias opå/ och någre godhe Män vthi alle Landzändar sändas/ som Underfäterne om thenne lägenheet kunne gifwa tilkenne/ och medh them om samme hielp handla/ at the then vthgöra wele. Och hafwe wij förthenskul opålagde och befallett oss elskelige

at the medh Underfäterne vthi ther om handla skole. Och efter wij förnimme/ at en part af Underfäterne thär nedbre i Landzändan icke hafwe någon synnelig Åhrwerr i thette åhr haft/ så at the kunne/ såsom vthi the Landzändar ther någen ynnigheet på Säden är blefwen/ hafwa råd at vthgöra Spannemål: Så skole the medh Underfäterne handla/ at the som icke hafwe råd at vthgöra af hwar fulgerdz heman/ Smör Ett Lispund/ eller och Ost halft annat Lispund/ eller och een gill Örehudh. Theslüttest at hwar Präst wil vthgöra för hwarie Sertije fyre bönder som han vthi Gället hafwer/ antingen Otta Tynnor Kogh eller Malt/ eller och Smör Otta Lispund/ eller Ost Tolf Lispund/ eller och Otta gulle Örehuder. Och skole räknas vthi thenne hielp två halfwe moot en heel/ och två Frålls moot en Skatte eller Cronebonde/ och fyre Crone/ och Otte Frålls Torpare moot en heel Skatte och Cronebonde. Och skal ibland thenne hielp icke blifwa räknat Måneds hielpen/ som bör vthgå i Penningar/ Såsom och icke heller then hielp som Underfäterne hafwe godhwilligen vthlofwat/ at vthgöra til at underhålla thet fremmande Krügsfolck medh/ som här vthi Riktet äre förlaghe. Begäre förthenskul af Underfäterne vthi förre Landzände/ at the wele late sigh godhwillige besinna/ samme hielp at vthgöra/ och then til the orter late Emma/ som wære Befalningzmän them tillsägandes warde. Wij wele ther moot förskona them i thette åhr för all vthskrifning/ Såsom och elliest vthi alle måtto wera theres gagn och bäfte/ thet måste oss mögeligit år/ och så wåde Gudh oss nådhen forlånandes warder. Af Stockholm/ then 3. Januarij/ Åhr 8c. 1609.

Carolus.

1609 3/4

uppl. a

[Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint text at the bottom of the page]

[Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Aug. 23. 1771.

